



BJELOVARSKO  
BILOGORSKA  
ŽUPANIJA



GRAD  
BJELOVAR



Agencija za odgoj i obrazovanje  
Education and Teacher Training Agency

STRUČNA  
PREDAVANJA

**Denis Martinuš**  
**Zlatko Strčić**



SUDJELUJU  
**Corrado Colliard**  
**Ivan Mučić**  
**Matej Jambreković**  
**TET 4-tet**  
**Stefson Jazz Knots**  
**Bjelovar**  
**dixieland band**  
**Učenici i studenti**  
**trombona**

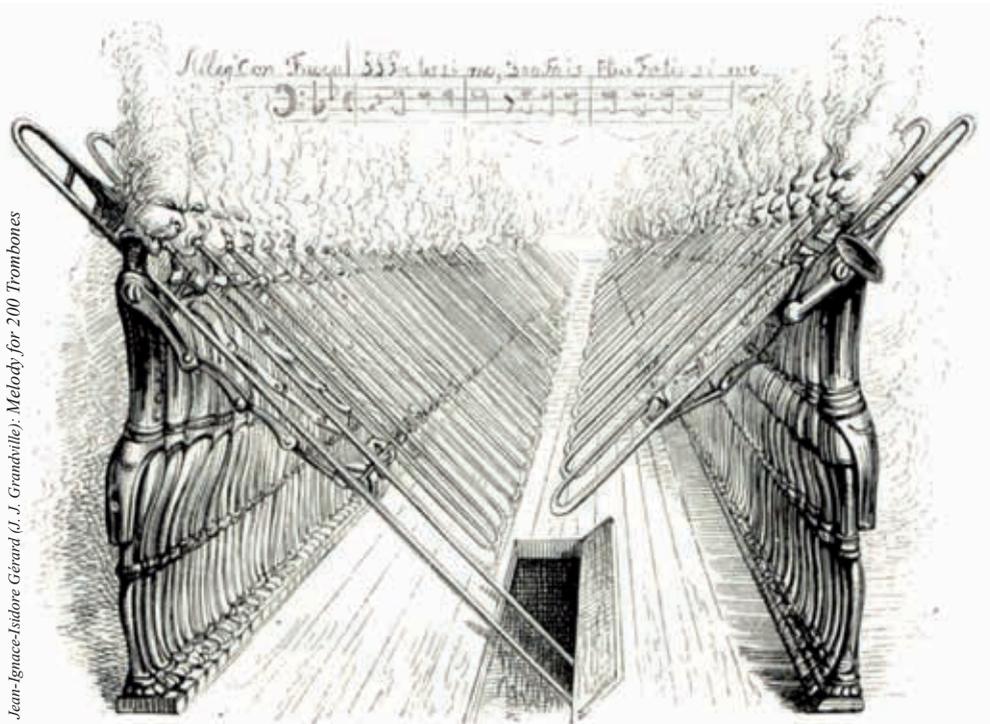
ROMBON  
EUFO  
UBIADA  
ELOVAR  
14. studenog  
2018.



Antoine Courtois  
Paris

Kadenca  
popravak puhačkih  
instrumentsa





## TROMBONEUFOTUBIJADA

### ORGANIZATOR

Glazbena škola Vatroslava Lisinskog Bjelovar

### DOMAĆIN

Zlatko Strčić

### POKROVITELJI

Grad Bjelovar i Bjelovarsko-bilogorska županija

### SPONZORI

Courtois Paris, Besson

### ZAHVALJUJEMO NA SURADNJI:

Marineli Roher (video najava), Zlatku Subotičancu (tehnička pomoć, Internet), Andrei Nimš (prijevod), Krunoslavu Sabolu (uređenje i tisak knjižice), prof. art. Šimi Vuleliji na poticaju i suradnji, g. Raoulu Fuchsu i Stjepanu Braci Fučkaru za ustupljeni materijal o prof. M. Fuchsu

Bjelovar, 14. studenog 2018.

## RIJEČI DOBRODOŠLICE



**Damir Bajs, dipl.iur**

Bjelovarsko-bilogorski župan



Čast mi je pozdraviti Vas povodom održavanja **TROMBONEUFOTUBIJADE**, međunarodnog festivala glazbe za trombon, eufonij i tubu, kojemu je Bjelovarsko-bilogorska županija, sa zadovoljstvom, ovogodišnji pokrovitelj.

Tromboneufotubijada je jedna u nizu značajnih manifestacija kojoj je ovogodišnji domaćin Glazbena škola Vatroslava Lisinskog Bjelovar, a koja je prepoznata i izvan granica naše zemlje. Tom prilikom bjelovarskim Domom kulture odzvanjat će zvuci trombona, eufonija i tube. Osim toga, ovogodišnji program nudi još zanimljivog, stručnog sadržaja poput predavanja, međunarodnog okruglog stola, izložbe instrumenata i ostalog.

Bjelovarsko-bilogorska županija, kao osnivač Glazbene škole Vatroslava Lisinskog Bjelovar, ponosna je na uspjehe koje škola postiže na raznim natjecanjima. Rezultati su to kojima učenici i nastavnici pronose ime naše županije diljem Hrvatske, ali i na međunarodnoj sceni. Glazbena škola Vatroslava Lisinskog, a samim time i Bjelovarsko-bilogorska županija, može se pohvaliti državnim i međunarodnim prvcima na raznim instrumentima kao i osvajačima prestižnih nagrada, poput Oskara znanja.

Značajan uspjeh je i taj što je Glazbenoj školi povjereno domaćinstvo ovoga vrijednog festivala koji ove godine nudi kvalitetan i bogat program kojeg s nestrpljenjem iščekujemo. Također, festival će biti prilika da se otkriju novi talenti, ali i uspostave novi kontakti i razviju zanimljive ideje.

Izvođačima i ostalim sudionicima želim puno uspjeha, a Glazbenoj školi Vatroslava Lisinskog Bjelovar da nas i u nadolazećim godinama učine ponosnima na svoje uspjehe i vrijedne manifestacije koje održavaju.



**DARIO HREBAK, dipl. kriminalist**

Gradonačelnik grada Bjelovara



Dragi glazbenici,

čast mi je pozdraviti vas i zaželjeti vam dobrodošlicu u Bjelovar, grad poznat po kvalitetnim glazbenicima koji su ime grada pronijeli diljem svijeta. Oni su naš ponos. Upravo zato nam svima, priredbe poput **TROMBONEUFOTUBIJADE** puno znače. Profesionalnim je to glazbenicima prilika za usavršavanje i vlastitu promociju, a Bjelovarčanima mogućnost da vide što njihovi sugrađani znaju i umiju te da upoznaju neke od ponajboljih izvođača izvan hrvatskih granica. Također, čast mi je spomenuti i da je trombonu i tubi u Hrvatskoj akademska vrata otvorio upravo jedan Bjelovarčanin - prof. Marcel Fuchs. Njegovi su studenti nastavili usavršavati kvalitetu sviranja i afirmaciju brass instrumenata. Dragi glazbenici, želim vam sreću na vašem putu ka uspjehu i srcima publike, koju ćete zasigurno osvojiti. Vjerujem da će ova priredba nastaviti tradiciju, okupljati svjetsku glazbenu kremu te nastaviti promicati ono najbolje iz Bjelovara - ljude. Hvala!

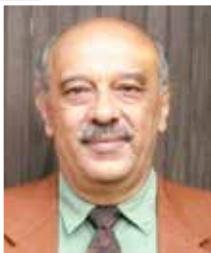
**SONJA ŠTEFANAC, prof.***Ravnateljica Glazbene škole V. Lisinskog Bjelovar*

Glazba u našem gradu živi više od 250 godina, a bjelovarska glazbena škola je prethodne godine obilježila 60 godina rada srednje škole. Tijekom svih ovih godina odgojila je brojne ljubitelje glazbe, ali i one koji su svoje zanimanje posvetili upravo glazbi. Vjerujem da će za sve, sudjelovanje u **TROMBONEUFOTUBIJADI** biti korisno i poticajno, kako za stvaranje novih kontakata, tako i za nove projekte.

**TOMISLAV ŠPOLJAR, prof.***prof. savjetnik, voditelj Županijskog stručnog vijeća za nastavnike limenih puhačkih glazbala, Umjetnički ravnatelj Velikogoričkog brass festivala*

Tradicija je nešto čemu svi težimo, a kad je postignemo, onda je bitno sačuvati je. Naši nastavnici na MA, prof. Selak i prof. Fuchs, koji su odgojili naraštaje glazbenika, sanjali su o tome da postoji festival posvećen limenim puhačima, da postoji dan posvećen limenim puhačima, da MZO prepoznaje važnost i doprinos nas limenjaka u kulturi kroz rad stručnog vijeća, pa i o ovakvim susretima pod kapom stručnog vijeća i AZOO-a gdje se dolazi na jednu stručnu mikrorazinu, neizmjerljivo važnu za cjelokupnu kulturu.

Veoma mi je drago da sam kao mladi student imao prilike vidjeti uzor u liku i djelu gosp. Strčića koji me i danas inspirira. Svaki korak u ovom smislu pokazatelj je koračanja k izvrsnosti. Pokazatelj je to kamo koračaju nastavnici koji vole svoje zanimanje i koji ga osjećaju pozivom, koji se ne mire stajanjem mjestu, nego podižu prosjek. Očituje se to povećanjem broja limenih puhača i kroz uspjehe onih kojima smo posvećeni i zbog kojih sve ovo radimo - naše djece.

**ZLATKO STRČIĆ, prof.***Glazbenik i učitelj dubokih limenih instrumenata u glazbenoj školi V. Lisinskog Bjelovar*

Ideja o redovitom okupljanju puhača dubokih limenih instrumenata zaokuplja nas već više desetljeća. LOW BRASS MEETING održan je 1997., kojim se povodom u Bjelovaru okupilo pedesetak učenika, pedagoga, studenata, amaterskih i profesionalnih glazbenika te muziciralo čitavog poslijepodneva. Sročjen je tada prijedlog uvođenja eufonija u hrvatski glazbenoškolski sustav, sastavljen novi program učenja trombona, eufonija i tube (koja je nekoliko godina ranije bjelovarskom inicijativom dobila svoj status kao predmet učenja u glazbenim školama), predložene su propozicije i zadane skladbe državnog natjecanja.

Ove će godine tema razgovora biti uvođenje kolegija EUFONIJE na Muzičku akademiju u Zagrebu. **TROMBONEUFOTUBIJADU** organiziramo u sjećanje na trombonistu i pedagoga koji je trombonu i tubi u Hrvatskoj otvorio akademska vrata, na našeg trombonističkog „Mojsija“ - prof. MARCELA FUCHSA.

**10:00 MASTER CLASS CORRADO COLLIARD**

Nakon pohađanja studija na Muzičkom Institutu u Aosti te diplome iz trombona 1983. Corrado Colliard se usavršava na Scuola di Musica di Fiesole u klasi maestra V. Globokara, postičući 1986. godine marljivim radom zasluženu stipendiju. Nastavlja se usavršavati kod J. Maugera na akademiji "Lorenzo Perosi" u Bielli. Dobitnik je mnogih nagrada s raznih natjecanja, kako s komornim sastavima tako i kao solist. 1990. nagrađen je drugom nagradom na Međunarodnom natjecanju u Stresi, u disciplini "Instrumenti u glazbenoj avangardi" i prvu nagradu na međunarodnom natjecanju za puhačke instrumente u Genovi, izvedbom Sekvence V za solo trombon L. Berioa. Nagrađen je prvom nagradom na međunarodnom natjecanju u Stresi 1992. godine za izvedbe skladbi V. Globokara.

Osim mnogih solističkih koncerata, nastupa u duu s klavirom (izvodeći pretežno suvremenu glazbu), surađuje s komornim, orkestralnim i lirskim sastavima "Divertimento Ensemble", „Concerto Italiano“, ansambлом "Pian e Forte" te Regionalnim orkestrom Toskane.

S kvartetom trombona "Four 'Bones" nagrađen je prvom nagradom natjecanja u Genovi i snima ploču za Harmonia Mundi France "Globokar by Globokar" (Discours II za pet trombona s V. Globokarom). Sa sastavom za staru glazbu udruge A. Stradella snima CD s djelima A. Melania (renesansnu glazbu koju izvodi na raznim antičkim instrumentima E. Meinla). Svira solo eufonij s Festival Brass Band i Italian Wind



Ensemble. Snima Koncert za bas krilnicu A. Ponchiellia s orkestrom la Lyretta iz Nusa i Concertino za eufonij R. Wilhelma s l'Orchestre d'Harmonie du Val d'Aoste. Naklada Eubage di Aosta, u proljeće 2001., objavljuje mu CD "Exercices de Style" (za eufonij i klavir).

Za njega su pisali suvremeni kompozitori: Sanson, Hirano, Barbera, Manfrin, Jappelli, Jacopucci. Često je pozivan da izvodi Sekvencu V L. Berioa (Gran Auditorium Gulbenkian u Lisabonu; Aula Magna Lucia u Bologni; Aula Magna della Facoltà di Scienze della Formazione u Torinu; na Festival Milano Musica 2000 itd.). S l'Orchestra Regionale della Toscana izvodi "Solo di Ofanim" u njujorškom Carnegie Hallu, Auditoriumu Kielskog radija i u milanskoj Sala Verdi pod dirigentskom palicom maestra Luciana Berioa.

Redovni je profesor trombona na Conservatorio Cantelli u Novari, docent na Festival degli Ottoni u Quartu (AO) i na Institutu za glazbu Perosi u Bielli.

**12:00 TONSKE PROBE**

## 13:00 OTVORENJE TROMBONEUFOTUBIJADE

- Z. Strčić: TET Fanfare

## 13:30 KONCERT UČENIKA I STUDENATA

1. **F. David: Konzert** SARA KOTUR - trombon,  
Mirela Mihajlović - klavir, MŠ Stanković Beograd, pedagog Verica Ristić
2. **H.A. Rimmer: Autumn Evensong** JAKOV LULIĆ - trombon,  
Mirela Mihajlović - klavir, GŠ V. Lisinski, Bjelovar, pedagog Zlatko Strčić
3. **Th. Susato: Rondo e saltarello** KVARTET DUBOKIH  
LIMENIH PUHAČA, GŠ V. Lisinski Bjelovar, pedagog Zlatko Strčić
4. **J.K. Vaňhal: Sonatina** VILIM MIKLOŠIĆ - trombon,  
Laura Malovac - klavir, OGŠ F. Pintarić Koprivnica, pedagog Dino Jakšić
5. **P.M. Dubois: Cortège** DORIAN KOVAČIĆ - trombon,  
Laura Malovac - klavir, OGŠ F. Pintarić Koprivnica, pedagog Dino Jakšić
6. **E. Fine: Sonata for Euphonium and Piano** STEVEN VRBANEC - eufonij  
Danijel Oto - klavir, GŠ Varaždin, pedagog Nikola Novak
7. **A. Jørgensen: Romance** KARLO HORVAT - trombon,  
Danijel Oto - klavir, GŠ Varaždin, pedagog Petar Prepelić
8. **A. Waignein: Marche du matin** LUKA TADIĆ I JAKOV GITT - tube  
GŠ Požega, pedagog Ivan Luladžić
9. **E. Paudert: Berühmte Arie** KARLO RANOGAJEC - trombon  
Mirela Mihajlović - klavir, GŠ V. Lisinskog Bjelovar, pedagog Zlatko Strčić
10. **A.K. Lebedev: Konzertantes Allegro** FRANJO NOVAK - tuba  
Danijel Oto - klavir, GŠ Varaždin, pedagog Nikola Novak
11. **L. Ostransky: Concerto miniature** ANDRIJA ŠAFRAN - trombon  
Danijel Oto - klavir, GŠ Varaždin, pedagog Petar Prepelić
12. **F. David (I. Luis): Konzert für 4 Posaunen** TET 4-tet  
tromboni: Ivan Gužvinac, Hrvoje Kurtanjek, Zlatko Strčić, Zvonimir Marković,  
klavir: Mirela Mihajlović
13. **J. Sibelius (obr. H. Fransman): Andantino**  
**R. Wagner (obr. A. Remy): Zbor hodočasnika iz opere Tannhäuser**  
ANSAMBL SVIH SUDIONIKA TROMBON-EUFO-TUBIJADE

## 15:00 JAZZ TIME

H. Štefanić: Every Time Brings Something New

### STEFSON JAZZ KNOTS

Hrvoje Štefanić - trombon, Danijel Hrsak - truba,  
Bruno Biščan - saksofon, Luka Mihajlović - vibrafon,  
Ivan Mihajlović - klavir, Vjekoslav Crljen - kontrabas,  
Borna Brekalo - bubnjevi, Vanda Novoselec i Robert Boldižar -  
violine, Mario Vrbanc - viola, Matej Škreblin - violončelo



**Hrvoje Štefanić** rođen 1985. godine u Koprivnici. Osnovnu i srednju školu pohađa u Đurđevcu, potom u Bjelovaru. Glazbeno obrazovanje započinje učenjem klavira.

Upisuje srednju školu za računalnog tehničara, te odsjek muzičke teorije i trombon na srednjoj glazbenoj školi V. Lisinskog u Bjelovaru 2002. godine. Maturira s odličnim uspjehom. Upisuje smjer Jazz - trombon/pedagogija u klasi prof. A. Mittermayera na Landes konservatorium Klagenfurt 2013. godine, potom 2015. godine smjer jazz kompozicije u klasi prof. J. Berauera. Sudjeluje u projektima i ansamblima Konzervatorija. Suraduje s combo ansamblima (Karen Asatrian, Rob Bargad, Klemens Markt) i big bandovima (Konse Big Band, Kelag Big band, Big Band Dom, Jatoba Big Band) na području Austrije i Slovenije. Sklada glazbu za jazz i komorne sastave, najviše za big band i elektronsku glazbu.



D.J. LaRocca:  
Tiger Rag

B. Beketić:  
Dramalj Blues

### **BJELOVAR DIXIELAND BAND**

S. Smoljan - truba,  
B. Beketić - klarinet,  
Z. Strčić - trombon,  
I. Mihajlović - klavir,  
D. Žalac - banjo,  
M. Mikor - bas,  
I. Ježek - bubnjevi



DIXIELAND Band Bjelovar, djeluje preko 50 godina. Na repertoaru ima originalne dixieland skladbe i evergeene, te populame hrvatske šlagere. Posebno težište u repertoaru banda posvećeno je nezaboravnim pjesmama Ive Robića, također Bjelovarčanina, uz kojeg je ansambl nastupao.

## POZNATI BJELOVARSKI TROMBONISTI

# MARCEL FUCHS, PROFESOR MUZIČKE AKADEMIJE (1960.-1998.)



Profesor Muzičke akademije, trombonist MARCEL FUCHS rođen je 8. studenoga 1920. u Bjelovaru, gdje je pohađao i prve satove poduke iz sviranja na glasoviru kod profesorice Petz. Otac Makso, odvjetnik po struci, bio je violončelist u kvartetu u kojemu je svirao i profesor Milan Graf, osnivač Zagrebačke filharmonije, a bio je i predsjednik Hrvatskog sokola u Bjelovaru. I majka Blanka (rođena Babić) bavila se glazbom - svirala je glasovir. No, nakon što je otac umro u 47. godini, majka se preudala, i to za opernog pjevača svjetskoga glasa Mariona Vlahovića te su se 1929. preselili u Zagreb.

Već 1938. Fuchs je bio redoviti posjetitelj kluba Devils u Boškovićevoj ulici 40. Te godine upisuje Ekonomski fakultet. U klubu Devils svirali su i stari The Devilsi, osnovani kad i klub - 1935., ali i novi, koje je vodio Nenad Grčević. Fuchs se dobro sjeća glazbenika koji su tada dolazili u klub, posebice Marijana Marjanovića, zatim pijanista Drage Savina, bubnjara Vuka Janekovića, pa prvog trombonista Viktora Topkina, kontrabasista Ice Korenića, a dolazio je i Krešimir Kovačević (kasnije profesor na Muzičkoj akademiji), koji je vodio jazz grupu Collibri, te pijanist Robert Abraham i mnogi drugi. Marcel Fuchs se svakako že-

lio pridružiti orkestru. No, kako je svirao klavir, a klavirista nisu trebali, Moša Marjanović mu je predložio da počne učiti trombon. Dao je Marcelu i prve osnove, a ozbiljnije je počeo svladavati to glazbalo učeći kod Vilima Markovića, oca poznatog skladatelja, dirigenta i pedagoga Adalberta Markovića. Ubrzo zatim Marjanović je Marcelu predložio da dobro nauči četiri takta neke skladbe koje će u orkestru The Devils svirati stojeći. Treba reći da je trombon u to doba u Zagrebu bio prava atrakcija. Marcel Fuchs još se sjeća te prve skladbe - China Boy - koju su The Devilsi svirali u HGZ, gdje su redovito nastupali i tih četiriju taktova koje je kao pravi solist odsvirao stojeći pred orkestrom. Godine 1942. Nenad Grčević organizirao je i vodio duhački orkestar Narodne zaštite. Prema sjećanju Marcela Fuchsa, orkestar je imao četiri trombona. Osim njega trombone su svirali i Krešimir Pažur, Dušan Dvomic i Darije Kovačević. Trubu su svirali Teo Brkić, Petar Brajša i još dvojica, saksofonisti su bili Bojan Hohnjec, Stanko Brajša i Ivica Sertić, a s njima je bio i dirigent



*Orkestar The Devils (dir. Nenad Grčević) u HGZ 1940. godine*

Berislav Klobučar. Osobito zanimljivo je to što je Klobučar donosio note opera i klasične glazbe, a oni su ih svirali na jazzistički način.



*Big band Stanka Selaka u kolovozu 1959. godine u Beču. (M. Fuchs je u sredini linije trombona)*

Tijekom Drugoga svjetskog rata članovi orkestra pomalo su se razilazili. Većina ih je pozvana u vojsku. I Marcel Fuchs je godine 1943. bio unovačen, i to u hrvatsku Domobransku vojsku. Imao je završenih šest semestara Ekonomskog fakulteta kad je sa skupinom vršnjaka, u kojoj je bilo oko osam stotina hrvatskih studenata, poslan u Stockerau, gradić 30-ak kilometara udaljen od Beča, gdje je bilo središte za izobrazbu domobranskih časnika. U skupini s Marcelom bio je i zagrebački gitarist Nikola Korbar, a izobrazbu u Stockerauu prošao je također i dr. Petar Brajša.

Za Božić 1943., nakon završene vojne škole u Stockerauu, Marcel Fuchs se vraća u Zagreb i kao topnik biva raspoređen u protuzrakoplovni topnički centar u Maksimiru. S obzirom na to da je u vojsci imao dosta slobodnog vremena, počeo je svirati u Plesnom orkestru Radio Zagreba (tada se zvao Krugoval) koji je organizirao i vodio Miroslav Killer. Snimke swing glazbe koje su Marcel Fuchs i njegovi kolege glazbenici snimili s Killerom i radijskim orkestrom i dandanas zapanjujuće dobro zvuče, iako su snimane samo s jednim mikrofonom.

Godine 1945., nakon završetka Drugoga svjetskog rata, Zlatko Černjul je na Radio Zagrebu osnovao jazz oktet u kojem je Marcel Fuchs svirao trom-

bon. No, njegove su težnje sve više bile usmjerene ozbiljnoj glazbi. I tu su mu okolnosti donekle išle na ruku. Naime, Josip Stojanović (kasnije glazbeni urednik Radio Zagreba, direktor Koncertne direkcije Zagreb i jedan od osnivača Muzičke tribine u Opatiji te otac čelista Josipa Stojanovića, člana Zagrebačke filharmonije) na Radio Zagrebu je vodio tamburaški orkestar koji je odlučio proširiti s duhačima i gudačima. Tako je Fuchs dobio mogućnost da i u tom orkestru svira trombon, Vladimir Mutak svirao je prvu trubu, a Ferdo Pomykalo drugu. No, Pomykalo je uskoro postao urednik. Orkestar se zvao jednostavno - Narodni orkestar. Stojanović je pisao aranžmane, a Ferdo Pomykalo počeo je sve češće dirigitirati i zatim povećavati orkestar, pa je 1951. postao Komorni, a zatim je prerastao u Simfonijski orkestar - to ime dobio je godine 1956. Marcel Fuchs svirao je trombon u tom Simfonijskom orkestru, no svirao je prvi trombon i u Big bandu Bojana Hohnjeca, u kojemu su bila četiri trombona. Istodobno nastavlja školovanje. Vilim Marković pripremao ga je za audiciju Zagrebačke filharmonije čiji je glavni dirigent tada bio Fridrich Zaun (nakon njega došao je Silvije Bombardelli, pa Ivo Tijardović, Milan Horvat...). Godine 1952. uspješno je položio audiciju i dobio stalno mjesto prvog trombonista, na kojem je ostao tri-



Marcel Fuchs sa službenom pijanisticom Muzičke akademije u Beču tijekom diplomskog koncerta 1961.



Nakon diplomskog ispita s prof. Hansom Bauerom (prvi slijeva) i članovima ispitnog povjerenstva

deset godina. No, i dalje je među jazzistima. Svira u Oktetu Zlatka Čemjula uz koji su pjevali Rajka Vali i Zvonimir Krkljuš na raznim noćnim veselica- ma, zatim u Radijskom orkestru koji je vodio Kal- man Koči, a na poziv slovenskog dirigenta Bojana Adamiča, ljeti 1955. s Big bandom Radio Ljubljane svira na Bledu. Marcelov brat Raoul Fuchs, dok- tor je pravnih znanosti i ima nedaleko od Beča svoju tvrtku. Uz njegovu pomoć Marcel je godine 1958. položio prijamni ispit na Muzičkoj akade- miji u Beču, na odjelu za trombon kod profesora Bauera. S obzirom na to da se svakih četrnaest dana mijenjao s drugim trombonistom, Marcel Fuchs je mogao kolikotoliko normalno studirati i nakon tri godine - 1961. diplomirati. U to doba na zagrebačkoj Muzičkoj akademiji još nije bilo odje- la za trombon, ali postojali su razredi za trubu i hornu. Zbog toga su naši duhači visoko glazbeno obrazovanje morali stjecati u inozemstvu. Nakon što je Marcel Fuchs diplomirao u Beču, Muzička akademija u Zagrebu odlučila je otvoriti razred za trombon. Bio je to prvi razred za trombon u biv- šoj Jugoslaviji, a vodio ga je Marcel Fuchs. Deset je godina predavao na Akademiji i istodobno svirao prvi trombon u Filharmoniji. Na prijedlog dirigenta Milana Horvata dobio je stipendiju za postdi- plomski studij u Parizu. Tamo je, prema vlastitim riječima, učio kod najboljeg europskog trombo- nista - Gabriela Massona. Za samo tri mjeseca svirao je kompletan program predviđen za četve- rogodišnji studij. To je bilo vrlo naporno, vježbao je i slušao predavanja i po deset sati na dan. A s Massonom je isprobavao najbolje mogućnosti trombona, razgovarao o najboljim američkim Ba- chovim trombonima i najboljoj američkoj školi za

trombon, koja je danas najdalje otišla. Unatoč vrlo napornom studiju u Parizu, Fuchs je našao vremena i za druženja. Osobito rado sje- ća se trenutaka provedenih sa slovenskim glaz- benicima Vinkom Globokarom (čija je majka bila Francuskinja) i Atijem Sossom. Nakon tromjeseč- nog boravka u Parizu, godine 1961. vratio se na zagrebačku Muzičku akademiju i počeo poduča- vati trombon. Najprije kao docent, pa kao izvan- redni profesor te zatim i kao redoviti profesor, a dvije godine bio je i pročelnik Duhačkog odjela. Predavao je na Akademiji i komornu glazbu za li- mene duhače, a uveo je i razred za tubu. Uz to, dvije je godine predavao i na Muzičkoj akademiji u Ljubljani. To vrijeme pamti po napornim puto- vanjima koja su mu teško padala. Godine 1990. otišao je u mirovinu, ali je još devet godina na zagrebačkoj Muzičkoj akademiji radio honorarno. Tijekom rada na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, prof. Fuchs je odgojio niz darovitih trombonista



Trombonska linija Plesnog orkestra Radio Zagreba (dir. Z. Černjul) 1945. Danko Bauer, Marcel Fuchs, Krešimir Pažur i Ante Opačić

- Herbertha Stenzela, Vanju Lisjaka, Matu Šante- ka, Kirila Ribarskog, Iću Kelemena, Hrvoja Brajera, Zvonka Košaka, Vladimira Sučića...

Dva puta je Fuchs sa Zagrebačkom filharmonijom bio na turneji po Sjedinjenim Američkim Država- ma. Tijekom gostovanja u mojoj radijskoj emisiji godine 2005., prof Fuchs s posebnim odušev- ljenjem govori o Tomi Proševu koji je osnovao i vodio mali orkestar za super modernu glazbu. U tom ansamblu, koji bi se bez pretjerivanja mo- glo smatrati svojevrsnim pretečom zagrebačkog Biennala, osim Marcela Fuchsa na trombonu, svirali su i Stanko Selak (truba), Josip Nohta (kla- rinet) i Milan Prošinek (kontrabas), a osim Tome

ostala neostvarena. Naime, M. Fuchs i J. Nohta dobili su vrlo primamljive ponude da sviraju prve instrumente u tamošnjoj Filharmoniji te da isto- dojno predaju na iranskoj Glazbenoj akademiji. Prof. Fuchs smatra kako je nekome bilo u intere- su da to spriječi, pa tako njih dvojica za odlazak u Iran nisu dobili jugoslavenske vize. Bila su to, kaže, teška vremena! A po onome što je u nastav- ku rekao, zaključio sam da se za neodlazak u Iran komunistima `odužio' na svoj gospodski način. Naime, kad mu je ponuđeno da bude predstavnik američke Trombon Association za Istočnu Euro- pu, glatko je odbio! U svijetu trombona i trombo- nista prof. Marcel Fuchs stekao je velik ugled - i u



Susret s prijateljima 1969. u stanu D. Resa u New Jerseyu (SAD); V. Mervar; K. Hohnjec, gđa Res, D. Satler; gđa Mervar; M. Fuchs, S. Selak i D. Res

Proševa dirigirao je i skladatelj Branimir Sakač. Kako je bio i moj profesor na srednjoj glazbenoj školi Vatroslav Lisinski u Zagrebu, i prof. Fuchs i ja sjetili smo se rečenice prema kojoj je prof. Sakač bio poznat: Molim vas lijepo, jedan krvavi tenuto! Dakle, orkestar Tome Proševa zahtije- vao je virtuoznost instrumentalista pa je zato, u tehničkom smislu, znatno pridonio napretku sviranja trombona, smatra prof. Fuchs. Mnoštvo događaja pamti po neobičnim posebnostima. Primjerice, četrdesetodnevni napomi angažman u Beču s Big bandom S. Selaka godine 1959., pa ljeto godine 1961. kad je s istim orkestrom bio u Hamburgu, a među neobične događaje ubraja i mogućnost angažmana u Iranu, koja je, nažalost,

Hrvatskoj, ali i diljem svijeta. Uz ostalo, ugledan je član američke trombonističke udruge Internatio- nal Trombon Association, s velikom pozornošću prati sve što se događa u tim glazbenim krugo- vima, redovito čita i mnoštvo stručne literature o trombonima... I baš kao u najranijoj mladosti, kad je o trombonu ili glazbi općenito riječ, još je naj- manje korak ispred svojeg vremena. Profesor Fuchs umro je 10. 06. 2008. u Zagrebu.

Preuzeto iz knjige S. Fučkara: Hrvatski jazzisti (ARS MEDIA, Zagreb 2007.) uz odobrenje autora



## 16:00 RECITAL CORRADO COLLIARD

**ROBERTA MENEGOTTO** klavir, čembalo, orgulje



- |  |                            |
|--|----------------------------|
| <i>C. Colliard: <b>Improvisation Number One</b></i>      | <i>didžeridu</i>           |
| <i>C. Bendinelli: <b>Sonatta in giorno di natale</b></i> | <i>bukcina</i>             |
| <i>Anonimo: <b>Danse de la renaissance</b></i>           | <i>slide (cug) truba</i>   |
| <i>G. Bassano: <b>Ancor che col partire</b></i>          | <i>tenor sackbut</i>       |
| <i>D. Ortiz: <b>Ricercada primera</b></i>                | <i>serpent</i>             |
| <i>G. Kummer: <b>Variations For Oficleide</b></i>        | <i>ofiklajda</i>           |
| <i>G. Verdi: <b>Adagio per tromba</b></i>                | <i>alt truba</i>           |
| <i>G. Verdi: <b>Di provenza il mar il suol</b></i>       | <i>trombon s ventilima</i> |
| <i>J. B. Arban: <b>Carnevale di Venezia</b></i>          | <i>eufonij</i>             |
| <i>J. Stevens: <b>Variations In Olden Style</b></i>      | <i>tuba</i>                |
| <i>L. Berio: <b>Sequenza V</b></i>                       | <i>tenor trombon</i>       |

## ZA ONE KOJI ŽELE ZNATI VIŠE POVIJEST TROMBONA



U antičko su doba u Rimskom carstvu vojnički signalni instrumenti (prirodni rogov i prirodne trube) bili nazivani buccinama, a njihovi svirači buccinatorima, odn. tubicenima i cornicenima. Tuba (od latinskog = cijev) je cilindričan i ravan metalni instrument, a cornu (od latinskog = rog) je koničan i zakrivljen. Naziv trombone je augmentativ talijanske riječi tromba u značenju velika truba. Tijekom razdoblja renesanse, u Engleskoj mu je naziv bio sackbut. Francuska inačica saqueboute postoji još ranije, 1466., a složena je starofrancuskih riječi sacquer (vuči) i bouter (gurati), što je jasan opis načina sviranja instrumenta. Njemačka Posaune dolazi iz francuske riječi buisine, varijante latinske riječi buccina, a ova pak potječe od arapske riječi قوب (buq), koja je označavala glasnu buku, zujanje insekata, odvratno brbljanje.

Sackbut je širom Europe obimno sviran na koncertima, događanjima na otvorenom, u liturgijskim prigodama, ili u plesnim ansamblima. Gradovi i dvorovi plaćali su te glazbene skupine. Alta cappella ili alta musica (u Italiji), alta musique ili samo alta (u Francuskoj) te waits (u Engleskoj), bile su vrsta gradskih kapela formiranih širom Europe od XIII do XVIII stoljeća, a sastojali su se od šalmaja i cug truba ili sackbuta te bubnjeva. Alta je jasno opisivalo "glasnu glazbu" - suprotnost basse musique ("tihog glazbi") blokflauta, viola, fidela, harfi i psalterija. Do petnaestog stoljeća ove su se grupe sastojale od po tri glazbenika (dva šalmaja i sackbut), dok je tijekom XVI st. broj glazbenika u grupi postepeno rastao, a instrumentacija je prilično varirala. U Njemačkoj su formirane brojne kapele poznate pod nazivom Stadtpfeifer. Uz trubače (buglere), trombonisti su u njemačkim gradovima-državama bili čak povremeno zapošljavani

kao civilni službenici. Ovi su često istovremeno bili stražari u gradskim kulama i glasnici dolaska važnih ljudi u grad. To je jednako uložilo vojnih trubača, a bio je i pokazatelj bogatstva i snage njemačkih gradova u XVI stoljeću. Najpoznatiji i vrlo utjecajan u tome bio je Burgundski vojvoda. Trombon XVII stoljeća bio je nešto manjih dimenzija od modernih trombona, a i korpus mu je bio više koničan i manje proširen.

Za trombon su pisali poznati skladatelji tog vremena: C. Monteverdi, H. Schütz, G. i njegov stric A. Gabrieli. Tromboni su u to doba uglavnom udvostručavali vokalne dionice u sakralnim djelima, ali bilo je i samostalnih djela napisanih posebno za trombon(e). Tijekom kasnog baroka J. S. Bach i G. F. Händel angažirali su trombone u rjeđim prigodama. Bach bi ga ponekad koristio u kantatama, pišući za čak četiri trombona (koristivši vrlo rijedak sopran trombon za dionicu cantus firmusa, inače izvođenu kornetom). Händel je primjerice, uveo trombon u Englesku s hanoverskog dvora, za potrebe izvedbi svojih većih skladbi. Koristi ga u Posmrtnoj koračnici u Sulu, u Samsonu i Izraelu u Egiptu. Chr. W. Gluck prvi je značajniji skladatelj koji je koristio trombon u operama Alceste (1767.), Orfeo ed Euridice, Iphigénie en Tauride (1779.) i Echo et Narcisse, a svoju inspiraciju trombonom vjerojatno je prenio i na Mozarta koji je ovim instrumentom začinio neke svoje opere i jedno od najpoznatijih djela - Requiem. Švedski skladatelj J. N. Eggert u Simfoniji u Es duru (1807.) prvi koristio trombon kao neovisan instrument. L. van Beethoven često je spominjan kao uvoditelj trombona u simfonijski orkestar u petoj (1808.), šestoj i devetoj simfoniji. To je utjecalo na ostale skladatelje toliko, da je do 1840. trombon postao potpuno integriran u orkestar.

Dok je u većini zemalja trombon s cugom sigurno zasjeo u orkestre, u Italiji i Češkoj trombone s ventilima gotovo je istisnuo svog „starijeg brata“. Verdi, Puccini, Smetana i Dvořák u partiture su uveli trombone s ventilima, cimbaso i ofiklajdu. Triu trombona se u Wagnerovom Prstenu Nibelunga pridružio kontrabas trombon, a Mahlerovo i Straussovo proširenje sekcije dodavanjem drugog bas trombona vremenom je rezultiralo kvartetom u kojem je najdublju dionicu preuzela tuba. Tuba je prvi put napravljena za pruski vojni orkestar 1829. godine. Vijest je brzo stigla u Francusku gdje je H. Berlioz preporučio zamjenu ofiklajde tubom u Fantastičnoj simfoniji.

1979. američki glazbenik Joel Day predložio je da se jedan dan u godini proglasi Međunarodnim danom tube taj se dan redovito obilježava prvoga petka u svibnju.

## IZ GLAZBENOG ŽIVOTA BJELOVARA EUFONIJI I LOW BRASS MEETING



piše: **ZLATKO STRČIĆ**

Eufonij - instrument srodan trombonu, a oblikom više nalik tubi, bio je povodom interesantnom glazbenom događaju. Na poticaj Glazbene škole Vatroslava Lisinskog u Bjelovaru u nedjelju 15. lipnja 1997. u bjelovarskom Gradskom muzeju zbio se LOW BRASS MEETING (skup puhača dubokih limenih glazbala), s kojeg je, između ostalog, upućen zahtjev Ministarstvu prosvjete za verifikaciju eufonija kao predmeta u programu glazbenih škola. Novina je to za nas, međutim u zemljama zapadne i srednje Europe ovaj instrument, koji je (bez posebnog razloga) vrlo rijetko zastupljen u simfonijskoj literaturi, neizostavan je i moglo bi se reći jedan od temeljnih stupova, ili kako ga češće nazivaju "trbuh" puhačkih orkestara. U školskim je sustavima spomenutih zemalja eufonij prisutan već cijelo stoljeće. Stoga je paradoks da među stotinama svirača eufonija u Hrvatskoj (uglavnom u amaterskim i vatrogasnim orkestrima) nema niti jednog posebno školovanog za taj profil, a još je interesantnija činjenica da ih je prilično velik broj potpuno samoukih. Objašnjenje toga je nezainteresiranost ili neprilagodena školskog sustava školovanju amatera (ne koristim ovaj izraz u negativnom smislu radi razlikovanja u kvaliteti prema profesionalizmu, već podrazumijevam bavljenje



glazbom iz ljubavi prema njoj bez materijalne neknade). Ipak, unazad pet godina, formiranjem (profesionalnog) Simfonijskog puhačkog orkestra HV u Zagrebu (koji je u tri navrata gostovao i u Bjelovaru) otvorena su prva radna mjesta eufoni-



sta, te je tek sada Ministarstvo prosvjete prihvatilo prijedlog verifikacije u razmatranje. I tako se Bjelovar uz podršku glazbenih škola iz Varaždina i škole Pavla Markovca iz Zagreba našao u špici nesvakidašnjeg kulturnog događaja. Okupilo se u muzeju pedesetak trombonista, eufonista i tubista iz cijele Hrvatske i muziciralo u prvom dijelu solistički, a zatim smo imali priliku čuti komorne sastave.

Nastupili su Kvartet trombona Slow Car Slides (Zagreb), Kvartet eufonija Glazbene škole P. Markovca iz Zagreba, Varaždinski brass kvintet, Bart Bones (Zagreb), brass kvintet GŠ Varaždin te kao domaćini Bjelovarski kvartet trombona i Kvartet

trombona naše glazbene škole. Nažalost, neplanirane obveze spriječile su goste iz Graza i Budimpešte u dolasku, pa manifestacija nije imala međunarodni karakter, ali to nimalo nije umanjilo njenu kvalitetu.

Konac djelo krasi, stara je istinita poslovice, potvrdilo se i ovom zgodom. Svi su učesnici sjedinjeni u veliki ansambl izveli šest aranžmana J. Pauera, T. Massaina, J. Sibeliusa, F. Biebla, E. Griega i R. Wagnera, demonstrirajući svu raskoš boja i dinamike svojstvenu instrumentima koje sviraju.

*preuzeto iz časopisa GŠ V. Lisinski Bjelovar*



### 17:30 PREDAVANJA

- Zlatko Strčić:

Tonalitet, ljestvice, intervali, akordi, kadence, improvizacija

- Denis Martinuš:

Anatomija i fiziologija dišnog sustava



### 18:30 SASTANAK STRUČNOG VIJEĆA



**19:30 KONCERT**



**IVAN MUČIĆ, TROMBON**

**MATEJ JAMBREKOVIĆ, TUBA**

**MIRELA MIHAJLOVIĆ, KLAVIR**



*Program:*

*R. Vaughan Williams: **Concerto for bass tuba***

*S. Šulek: **Sonata vox Gabrieli***

*E. Bozza: **Balade***

*B. Broughton: **Sonata***

*E. Crespò: **Improvisation No.1***

*A. Grgin: **Tubagreen***

*D. Bobić: **Tocattissima***

*O. Baadsvik: **Fnugg***

*K. Odak: **Impromptu***

*D. Ionel: **Rumanian dance No.2***



**IVAN MUČIĆ (1989., Čakovec)**

Glazbenu naobrazbu započinje 2006. godine u Glazbenoj školi u Varaždinu u klasi prof. S. Rukljića. Iste godine osvaja drugu, a 2008. prvu nagradu na Hrvatskom natjecanju učenika i studenata glazbe. Povodom 180. obljetnice Glazbene škole, izveo je solo koncert N. Rimski-Korsakova uz pratnju orkestra. Za vrijeme srednjoškolskog obrazovanja postaje dobitnik Skulpture Agencije za odgoj i obrazovanje, koju dodjeljuje Ministarstvo znanosti obrazovanja i sporta RH za izuzetna postignuća u glazbi. Također dobija priznanja od Varaždinske i Međimurske županije. Godine 2009. upisuje Muzičku akademiju u Zagrebu u klasi prof. M. Šinčeka. Tijekom studija usavršavao se kod mnogih renomiranih glazbenika

trombonista - D. Kranjca, S. Poppea, J. Magera, B. Slokara, Th. Eibingera, D. Kublbocka, J. Bylunda, M. Svobode, K. Ribarskog, M. Šanteka, A. Mazzucca, S. Meada (eufonij), R. Friedricha (truba) i drugih. Suradivao je s Varaždinskim komornim orkestrom te sa zagrebačkim profesionalnim orkestrima i ansamblima (Simfonijskim orkestrom HRT, Zagrebačkom filharmonijom, orkestrom HNK, orkestrom GK Komedija, Simfonijskim puhačkim orkestrom OSRH, Ansamblom Cantus i Vokalnim ansamblom Antiphonus. Tijekom studija postaje Erasmus student na Akademiji za glasbo u Ljubljani, u klasi prof D. Kranjca (2011.-13.), postaje članom No Borders orkestra i vanjski suradnik Simfonijskog orkestra

HRT-a (2012.), uspješnim audicijama osvaja solo nastupe uz orkestre u Hrvatskoj i Sloveniji, osvaja Zlatnu plaketu slovenskog državnog natjecanja TEMSIG kao član Low Brass Connection ansambla, dobiva Nagradu grada Samobora i HDS-a na 10. Međunarodnom natjecanju Ferdo Livadić za izvedbu Sonate za trombon i klavir - Vox Gabrieli skladatelja S. Šuleka (2013.). Nastupa uz Zagrebačke soliste i Zagrebačku filharmoniju (2014.). Proglašen je laureatom Međunarodnog natjecanja Davorin Jenko u Beogradu, laureatom kategorije Međunarodnog natjecanja Svirél u Novoj gorici (SLO), laureatom Međunarodnog natjecanja Petar Konjović u Beogradu (2014.). Solistički je nastupio na Osorskim glazbenim večerima te održao solistički recital skladbi hrvatskih autora za trombon i klavir na festivalu Samoborska glazbena jesen gdje je praisveo njemu posvećenu kompoziciju Toccatissima skladatelja Davora Bobića (2014.).

Za izuzetna postignuća u akademskoj godini 2013./14. dodijeljena mu je Dekanova nagrada. Na međunarodnom natjecanju Woodwind & Brass u Varaždinu laureat je kategorije, a kao član Podium brass kvinteta nastupio je uz Jazz orkestar HRT-a izvedeći djelo M. Prohaske (2015.). Te godine završava studij na Muzičkoj Akademiji i postaje prof. trombona u Školi za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću te kasnije na Glazbenom učilištu Elly Bašić. Godine 2017. na prestižnom natjecanju Papandopulo osvaja prvu nagradu, a 2018. godine postaje prvi trombonist Zagrebačke filharmonije.



**MATEJ JAMBREKOVIĆ (1993., Bjelovar)**

Glazbeno obrazovanje započeo je 2002. godine u bjelovarskoj Glazbenoj školi Vatroslava Lisinskog s trombonom kao glavnim instrumentom u klasi profesora Dalibora Kasunića. Nakon četiri godine sviranja trombona počinje učiti tubu s kojom nastavlja daljnje školovanje u klasi profesora Andrije Bosanca, a 2008. godine upisuje Gimnaziju u Bjelovaru te srednju glazbenu školu u klasi profesora Zlatka Strčića. Sudjelovao je na brojnim regionalnim, državnim i međunarodnim glazbenim natjecanjima te ostvario uzorne rezultate. Od samog početka učenja tube polazi seminare kod prof. J. Rukljića i Dirka Hirthea, prof. tube na Hochschule für Musik Karlsruhe. Tubu je nastavio studirati 2012. godine na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu, gdje i diplomira u lipnju 2017. godine u klasi profesora Šime Vulelije.



**MIRELA MIHAJLOVIĆ (1984., Zagreb)**

Počela je učiti klavir u Glazbenoj školi u Vrbovcu, a srednjoškolsko obrazovanje uslijedilo je u Glazbenom učilištu Elly Bašić u Zagrebu u klasi profesorice Ivanke Brkanović. Diplomirala je 2006. na zagrebačkoj Muzičkoj akademiji u razredu profesorice Ksenije Kos. Usavršavala se na brojnim majstorskim tečajevima kod svjetski poznatih pijanista Rudolfa Kehrer (Njemačka), Philipa Fowkea (Velika Britanija) itd.

Nakon diplome zapošljava se u Glazbenoj školi Vrbovec na mjestu nastavnice klavira i korepetitorice. Trenutno je zaposlena u Glazbenoj školi Vatroslava Lisinskog u Zagrebu na mjestu korepetitorice i nastavnice klavira. Od 2009. godine do danas radi i kao vanjski suradnik u Glazbenoj školi Vatroslav Lisinski Bjelovar na mjestu korepetitorice. Vanjski umjetnički suradnik - korepetitor je na Muzičkoj akademiji u Zagrebu.

Kao pedagog i kroz korepeticiju osvaja brojne prve, druge i treće nagrade na Državnim i međunarodnim natjecanjima te 2016. godine stječe status profesorice mentorice.

# KRIŽALJKA ZA UPORNE ILI ZA ONE KOJIMA JE DOSADNO

**VODORAVNO:** 1. Njemački dirigent, klavirist i skladatelj (1876.-1962.), Bruno, 7. Engleski eufonist i pedagog, 17. Hrvatski otok u srednjem Jadranu, 18. Ime srednjovjekovne engleske baronske porodice iz XIV i XV st., (ujedno i više engleskih glazbenika), 21. Najpoznatiji od četiri mosta koji premošćuju Canal Grande u Veneciji, 22. Ime trombonista Bousfielda, 23. Matematička krivulja koja opisuje jednostavno periodično titranje, 25. Dugogodišnji (37 godina) prvi trombonist Berlinske filharmonije, Johann, 26. Glazbeni izraz za neku tipičnu ritmičku strukturu (koja se ponavlja), 28. Inicijali bubnjara The Beatles, 29. Izvorni naziv početnog tona slomizacije (prvi slog himne Sv. Ivana), 30. Kratica za korisničko sučelje (engl.) 31. Auto oznaka za Austriju, 32. Njemački tubist, pedagog i dirigent, Walter, 34. Aplikacija za iPhone kojom se glazba može postaviti na terminal, ili preuzeti za slušanje, 38. Kratica za road, 39. Ton veliku tercu iznad f, 40. Hrvatsko muško ime, 41. Savršeno okruglo geometrijsko tijelo, kugla, 42. Znak za kisik, 43. Kratica za standard operating environment, 44. Stručnjak za rušenje eksplozivom, 46. **Trombonist, pedagog, dugogodišnji profesor trombona i tube na Muzičkoj akademiji u Zagrebu (na fotografiji)**, 49. Rimski broj 1000, 50. Glazba skladana u dva glasa, 52. Ime švedsko-američke pjevačice i autorice Clarstedt, 53. Kratica međunarodnog udruženja trombonista za njemačko govorno područje, 55. Naziv za nekoliko spojenih gorsko-planinskih lanaca u sjevernoj Africi, 56. Trgovačka firma el. gitara i gitarističke opreme, 58. Trkačka disciplina atletike u kojoj se trči preko neravnog terena koji nije posebno pripremljen za trčanje, 60. Skraćeni naziv društva iz Sinja čija je osnovna djelatnost održavanje Alke, 61. Narodni naziv za peršin, 62. Barokni talijanski violinist i skladatelj, 66. Kratica međunarodnog trombonističkog udruženja sa sjedištem u SAD, 69. Grad u sjeverozapadnoj Italiji, u istoimenoj kotlini, 71. Rimski broj 1, 72. Japanski skijaš-skakač, Noriaki, 74. Mrežna stranica Amerika Online, 76. Radio stanica koja djeluje na širem području grada Požege, 77. Planinski lanac u indijskoj državi Gujarat, Revata Parvata, 81. Oznaka za vrijeme (fiz.), 82. Naziv za namjesnike provincija, korišten u doba Perzijskih carstava (Ahemeniada i Sasanida), 85. Kratica za „to je“ (lat.), drugim rječima, 87. Inicijali žene José Buendie, jedne od glavnih likova Márquezova romana „Sto godina samoće“, 88. Kratica za talijansku pokrajinu Ancona, 89. Oznaka za polumjer, 90. Američki jazz pianist, Art, 93. Američki glumac i pjevač, suautor mjuzikla „Kosa“, 94. Rod velikih antilopa koje žive u Africi, 95. Mađarski grad, treći po broju stanovnika, 98. Auto oznaka njemačkog grada Aalena, 99. Pojava koja nastaje interferencijom dvaju valova bliskih frekvencija i amplituda, 101. Opera G. Puccinia, 103. Mjera za površinu, 104. Austrijski orguljaš, skladatelj i glazbeni teoretičar, Johann Georg (1736.-1809.), 108. Model automobila tvrtke Ford, 109. Autooznaka za Karlovac, 111. Oznaka za opseg, 112. Kratica naziva kalifornijskog sveučilišta u Los Angelesu, 113. Hormon koji luči žlijezda gušterača, a služi za regulaciju šećera u krvi (mn.), 114. Mjesto u zapadnoaustralskoj regiji Pilbara, između luke Onslow i Paraburdoo, poznato po aboridžinima i farmama ovaca, 117. Nadimak portugalskog nogometnog trenera José Mou-

rinha, 119. Departman u Burkini Faso, u regiji Est provincije Gourma, 121. Auto oznaka Norveške, 122. Njemački trombonisti i pedagogi (Otto i Armin), 123. Autooznaka za Niger, 124. Naziv središnje jedinice za ionske zrake i radio-nuklide Sveučilišta Ruhr iz Bochuma, 126. Uzvik dozivanja, 127. Nadimak Abrahama Lincolna, 129. Agencija koja nalazi stvaralačke i održive puteve kojima čini promjene u Gani pomažući razvoj gospodarstva i poduzetništva, 130. Ime izbornika hrvatske košarkaške reprezentacije Petrovića (od milja), 132. Talijanski trombonist, autor škole za trombon, Serse 133. Tkanina kojom žene prekrivaju lice, 135. Hrvatski skladatelj, Krsto, 137. Suprotni veznik, 138. Ozloglašeni vojni diktator i predsjednik Ugande (1971.-79.), Amin, 139. Auto oznaka za Makarsku, 140. Kratica za srednjeeuropsko ljetno vrijeme (int.), 141. Oznaka jedinice jakosti el. struje, 142. Ansambl limenih puhača osnovan 1973. u gradu domaćinu **TROMBONEUFOTUBIJADE**, 147. Srednje ime belgijskog nogometaša Kevina Bondombea.

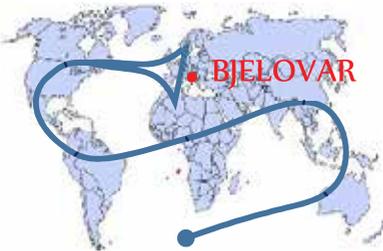
**OKOMITO:** 1. Američki jazz trombonist, Jiggs (Oliver Haydn), 2. Nomadski narod podrijetlom iz Središnje Azije, 3. Masnoća životinjskog podrijetla koja se dobiva sa vune ovaca, 4. Oznaka za brzo izmjenjivanje notiranog tona i njegovog susjednog tona, 5. Osnovni ton VII pozicije tenor-trombona, ili dviju žica gitare, 6. Naslovni lik romana Sterlinga Laniera, 7. Do 30 m visoko listopadno drvo iz por. lovora (Lauraceae), piramidalne krošnje, rašireno u istočnim krajevima SAD-a, 8. Oznaka za nebeska tijela u Kuiperovu pojasu (dalje od Neptuna), 9. Ime osnivača glazbenog sastava Gustafi, 10. Znak za vanadij, 11. Muza za štitnica lirike, kći Zeusa i Mnemozine, 12. Slovo grčkog alfabeta, 13. Umjetničko ime nizozemskog Dj-a Mark van der Schoota, 14. Jedna od dvije posthumanoidne vrste iz novele Vremeplov, H. G. Wellsa, 15. Oznaka stare mjerne jedinice tlaka, 16. Odbojno stanje kada želimo (ali nismo u mogućnosti) uključiti se u zadovoljavajuću aktivnost (mn.), 19. Osobna zamjenica, 20. Puhački instrument iz mlađeg brončanog doba, uglavnom sa sjevera Europe, 23. Suprugova majka, 24. Tip francuskog kaljenog staklenog posuđa, 27. Kraći prikaz ili komentar o djelima, događajima i temama iz kulture i znanosti, esej, 33. Slovo čijem obliku nalikuje trombon, 35. Grad u Mađarskoj (izv.), 36. Pretjerano snažna, 37. **Naziv tvrtke osnovane u Parizu 1789., članice Buffet Crampon grupe, koja proizvodi limene puhačke instrumente**, 38. Američka soul, R&B, pop pjevačica, i glumica, Diane, 41. Sultan kurduškog porijekla, branio svoje carstvo od križarskih osvajača, Yūsuf ibn Ayyūb, 43. Američki rapper iz Bronx. 45. Aktivnost izrade ili stvaranja bez pripreme, u trenutku izvedbe (mn.) 46. Poljski crnometalni band, 47. Oznaka za učestalost (fizika), 48. Umjetničko ime američke zabavljačice, glumice i pjevačice Sarkisian, 51. Kratica izvornog naziva Jabuka televizije, 53. Švicarski petočlani band koji svira mješavinu math-rocka, free jazz, elektronike i popa, 54. Izvršna agencija Ministarstva prometa UK, koja skrbi o sigurnosti u prometu, 57. Kratica Evropskog kajakaškog udruženja, 59. Auto oznaka za Split, 61. Grad na obali Sredozemnog mora, na zapadu izraelske pokrajine Galileje, 63. Oznaka tempa za sporo, široko, 64. Nazivi engleskih posudionica (najčešće za

1	2	3	4	5	6		7	8	9	10	11	12	13	14	15	16			
17				18	19	20				21									
22			23						24			25							
26			27			28			29			30			31				
32					33	34	35	36			37			38					
39		40				41					42		43						
44	45				46						47		48						
	49		50		51						52								
53		54		55					56		57								
58			59		60				61		62			63	64	65	66	67	68
69				70			71		72		73			74			75		
76				77	78	79		80			81		82	83	84			85	86
87				88		89		90		91		92		93				94	
95		96			97		98			99			100		101			102	103
	104					105			106				107			108	109	110	111
112					112							113		114		115		116	117
119					120		121		122				123			124		125	
126			127		128		129				130	131			132				
133		134		135		136			137		138				139				140
141		142	143					144		145				146		147	148	149	



studente), 65. Inicijativa za poboljšanje kvalitete i kvantitete učenja jezika (Innovative Languages Provision In Clusters), 66. Jupiterov satelit, 67. Kmica, tama, 68. Razrješeni ton „ais“, 70. Švicarski proizvođač bubnjarskih palica, 73. Jesenski mjesec, 75. Rimski broj 101, 78. Sastavni veznik, 79. Inicijali hrvatskog akademika, skladatelja komorne glazbe, unuka J. Hatzea, učenika M. Kelemena, 80. Narodni vođa i utemeljitelj turske republike te njen prvi predsjednik, Mustafa Kemal, 83. Mjera za površinu, 84. Izraelski instrumentalni jazz, post-rock trio, formiran 2011., 86. Grupacija sestričkih tvrtki sa sjedištem u Čakovcu, koja se bavi prodajom glazbenih instrumenata, profesionalne i komercijalne audio opreme, 88. Hrvatski scenograf, Zvonimir (1919.-99.), dobitnik Nagrade »Vladimir Nazor« za životno djelo 1981. 91. Svirač dubokog limenog instrumenta, 92. Mješavina ulja, vina, kvasine ili limunovog soka, aromatziranih trava, začina i povrća u koju se uranjaju namirnice (meso ili riba) da im daje više okusa i mirisa, da ih omekša prije pečenja, ili sačuva od kvarenja, 94. Šesti ton melodijske b-mol ljestvice, 96. Ime američke jazz pjevačice Fitzgerald, 97. Agnus... ili opus..., 98. Oznaka za jedinicu frekvencije 10<sup>-18</sup> ti-

traja u sekundi, 100. Inicijali američkog glumca („Chicago“), 102. Inicijali hrvatskog skladatelja (filmska glazba, mjuzikli, televizijske serije), 105. Međunarodni 24-satni informativni kanal sa sjedištem u Atlanti, 106. Slovenski trombonist, Branimir, 107. Ime jedinstvene europske valute, 110. Akronim madridske Atenciona Médica Integral (de los pacientes) Trastorno del Espectro Autista, 112. Žena kojoj je umro muž (kraće), 114. Oznaka za polumjer, 115. Kratica za nekadašnje organizacije udruženog rada, 117. Komičan internetski strip Rich Burlewa koji satirizira srednjovjekovnu fantaziju (The Order Of The Stick), 120. Drveni puhački instrumenti (mn.) 125. Barun koji je vodio izgradnju Bjelovara 1756., Philipp Lewin von, 128. Kalifornijska kršćanska metal-rap core grupa, (Every Day Life), 129. Kratica za „nekalificirani (radnik)“, 131. Kromatski povišen ton „c“, 132. Bog pastira, njiva i šuma u grčkoj mitologiji, 134. Rijeka u Sibiru, 136. Internetska domena za Angolu, 138. Znak za iridij, 139. Oznaka za metar, 143. Kratica za „jug“, 144. Oznaka jedinice jakosti el. struje, 145. Izvorno ime tona „H“, 146. Kratica za „sjever“, 148. Oznaka za vrijeme (u fizici), 149. Znak za jod. autor: Zlatko Strčić



# KAKO DO NAS?

## DOM KULTURE BJELOVAR

Ul. Ivana Mažuranića 6,  
43000, Bjelovar  
<https://lisinski-bj.hr/TET>

Moskva 東京 Tokyo  
 Kušis 서울 Seoul  
 Perth 北京 Peking  
 Uaroo اصفهان Isfahan  
 Beograd दिल्ली Delhi  
 Daruvar Požega  
 Slatina Slavonski Brod  
 Osijek Našice

ŽELJEZNIČKI I  
AUTOBUSNI  
KOLODVOR

Budapest  
 Kecskemét  
 Đurđevac  
 Koprivnica

Varaždin  
 Virovitica  
 Čakovec

London  
 Paris  
 Berlin  
 Velenje  
 Sevnica

Maribor  
 Wien  
 Praha  
 Reykyavik  
 Ljubljana

Petrinja  
 Sisak

القاهرة Kairo  
 Roma  
 Durban  
 Nairobi

Vrbovec Rijeka  
 Split Imotski  
 Zagreb Zadar  
 Šibenik Zabok  
 Pregrada Velika Gorica  
 Makarska Karlovac  
 Pula Krapina  
 Novi Marof Aosta

New York Rio de Janeiro Lima  
 Montevideo Buenos Aires Chicago

